

de Rechtspraak

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2595 CL Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 29 februari 2012
contactpersoon voorlichting
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk 5720242/11/6
onderwerp Advies concept besluit kwaliteitseisen curatoren, bewindvoerders
en mentoren

t (070) 361 97 05
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 23 december 2011, kenmerk 5720242/11/6 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) advies uit te brengen inzake het conceptbesluit houdende regels ter waarborging van de kwaliteit van curatoren, bewindvoerders en mentoren (het “**Besluit**”).

Het Besluit stelt kwaliteitseisen aan curatoren, bewindvoerders en mentoren die tien of meer personen onder hun hoede hebben, alsmede aan de personen die onder hun verantwoordelijkheid de feitelijke taken uitvoeren. Het Besluit regelt tevens de jaarlijkse accountantscontrole en de benoeming van een deskundige door de kantonrechter die een deel van de eisen mag controleren. Het betreft een nadere invulling en uitwerking van het conceptwetsvoorstel wijziging curatele, bewindvoerders en mentorschap¹ (het “**Wetsvoorstel**”) waarover de Raad op 8 april 2010² heeft geadviseerd.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.³

Advies

De Raad heeft waardering voor de helderheid van het Besluit. Wel heeft de Raad enkele praktische

¹ Kamerstukken II, 2011-2012, 33 054, nrs. 1-3.

² Advies conceptwetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap van de Raad voor de rechtspraak van 8 april 2010 (2010/14).

³ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van +zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 2 van 9

opmerkingen, die hierna worden toegelicht aan de hand van een aantal voorbeelden. In Bijlage 1 zijn voorts enkele opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard bijgevoegd.

Toepassingsbereik kwaliteitseisen

Tweedeling kwaliteitseisen

In het Besluit worden kwaliteitseisen gesteld aan de curator, bewindvoerder of mentor met tien of meer personen onder hun hoede. Is de curator, bewindvoerder of mentor een rechtspersoon, dan worden de eisen gesteld aan de rechtspersoon, dan wel aan de natuurlijke personen die de rechtspersoon vertegenwoordigen, dat wil zeggen de bestuurders van de rechtspersoon. Dit geldt bijvoorbeeld voor de opleidingseisen. Daarnaast worden op grond van dit Besluit kwaliteitseisen gesteld aan de personen die onder verantwoordelijkheid van de curator, bewindvoerder of mentor feitelijk een of meer van diens taken uitoefenen, dan wel begeleiding geven aan personen die dergelijke taken uitoefenen, aldus de Nota van Toelichting (de “NvT”) op pagina 2.

In de praktijk is gebleken dat er behoefte is aan organisaties die de functie van curator vervullen - hetzij in de vorm van een eenmanszaak of maatschap, hetzij als rechtspersoon - naast de traditionele curator die alles alleen doet. Het Besluit gaat van die realiteit uit en stelt een systeem van doelmatige en controleerbare kwaliteitseisen voor, die voor alleen werkende curatoren en organisaties gelijk zijn. Daarbij is rekening gehouden met het verschijnsel taakdifferentiatie, dat bij organisaties leidt tot specialisatie op deeltaken en kostenefficiëntie. Niet mag echter uit het oog worden verloren dat de kwaliteitseisen waarborgen zijn voor de cliënt. Dit brengt mee dat de onderscheiden onderdelen van het voorstel in dat licht moeten worden beoordeeld. Met name voor organisaties leidt dat tot de volgende opmerkingen.

De kwaliteitseisen zijn te verdelen in eisen die de persoon betreffen van degene die een taak ten behoeve van de curatele vervult, en eisen die de organisatie betreffen, waarbinnen een natuurlijk persoon deze werkzaamheden verricht. Van sommige eisen is dat aanstonds duidelijk, van andere niet. Voor de Raad is helder dat de volgende eisen de persoon betreffen die - een deel van - de taak van curator vervult. Was dat anders dan zou de eis zinledig worden, omdat het waarborgend karakter wegvalt.

Eisen voor alle natuurlijke personen die (deel)taken van een curator vervullen:

- verklaring omtrent het gedrag;
- uitgaan van de levensovertuiging etc. van curandus en bevorderen van diens zelfredzaamheid (artikel 3, leden 3 en 4 van het Besluit): alleen de medewerker die de kerntaak “concrete beheersbeslissing” zelfstandig vervult;
- geen ander voordeel trekken uit het curatorschap dan de beloning daarvoor en de verdere eisen van artikel 4, lid 1 van het Besluit;
- opleidingseis (artikel 5, lid 1 van het Besluit): alleen de medewerker die de kerntaak “concrete beheersbeslissing” zelfstandig vervult (met dien verstande dat als een medewerker alleen samen met een andere medewerker bevoegd is, één van beiden aan de opleidingseis voldoet);
- bijscholingseis (artikel 5, lid 2 Besluit): conform lid 1.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 3 van 9

Eisen voor organisaties die door medewerkers taken van een curator laten uitvoeren (NB: ook de curator met één medewerker):

- uitgaan van de levensovertuiging etc. van curandus en bevorderen van diens zelfredzaamheid (artikel 3, leden 3 en 4 van het Besluit);
- verwerking persoonsgegevens (art. 4, lid 2 van het Besluit);
- opleidingseis (artikel 5, lid 1 van het Besluit): tenminste één van de bestuurders van de rechtspersoon;
- bijscholingseis (artikel 5, lid 2 van het Besluit:) cfm lid 1;
- begeleiding van medewerkers (artikel 5, lid 3 van het Besluit);
- de overige eisen (artikelen 6-10 van het Besluit): vastlegging doel curatele en afspraken; klachtenregeling; werkprocesbeschrijvingen; ingebouwde waarborgen; functiebeschrijvingen; “zesogensysteem” bij betalingen; aansprakelijkheidverzekering; eisen voor de administratie en enige registratie van personeel en andere activiteiten).

Deze tweedeling betekent dat zodra een curator een medewerker aanneemt - al is het maar voor een deelterrein - hij aan een groot aantal eisen moet voldoen. Welke eisen in concreto aan een medewerker kunnen worden gesteld hangt af van zijn taak. Iemand die de boekhouding verzorgt hoeft niet uit te gaan van de levensovertuiging van de curandus, maar moet wel voldoen aan de integriteitseisen van artikel 4, lid 1 van het Besluit. Iemand die uitsluitend receptionist is, hoeft niet aan de opleidingseis te voldoen, maar wel aan de integriteitseisen. De Raad acht het wenselijk dat de integriteitseisen aan alle medewerkers worden gesteld omdat de ervaringen met identiteitsfraude en manipulaties op internet leren dat zelfs bekendheid met het enkele feit dat iemands vermogen onder bewind staat al voldoende handvat kan bieden aan kwaadwillenden voor malversaties. In het verlengde daarvan verdient het naar de mening van de Raad aanbeveling om van alle curatoren en medewerkers een geheimhoudingsverklaring te eisen - op straffe van ontslag - welke een wettelijke grondslag heeft c.q. in het arbeidscontract is vastgelegd, die alle details betreffende de beschermingsmaatregel omvat, behalve de openbaar gemaakte feiten.

De Raad acht het wenselijk om het hiervoor geschetste bereik van de eisen uitdrukkelijk in de toelichting bij het Besluit op te nemen om uiteenlopende interpretatie in de toekomst te voorkomen.

Artikel 11 van het Besluit

De kwaliteitseisen voor curatoren komen grotendeels overeen met die voor bewindvoerders en mentoren. Op bewindvoerders worden door middel van artikel 11 de artikelen 3, 4, 5, 6, eerste en tweede lid, eerste en derde volzin, 7, 8, 9 en 10 van het Besluit van overeenkomstige toepassing verklaard. De in deze artikelen vermelde eisen waarborgen een adequaat kwaliteitsniveau van het beheer. Bij enkele eisen heeft de Raad echter kanttekeningen.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 4 van 9

Artikel 3, lid 3 van het Besluit: Niet goed voor te stellen is op welke wijze in het vermogensbeheer rekening kan worden gehouden met de levensovertuiging, godsdienstige gezindheid of culturele achtergrond van rechthebbende, tenzij daarmee bijvoorbeeld zou worden bedoeld dat de bewindvoerder gehouden is het lidmaatschap van het COC voor rechthebbende te blijven betalen, ook als hij wegens zijn eigen godsdienstige overtuiging principiële bezwaren tegen de levenswijze van homoseksuelen heeft. Met andere woorden: is het de bedoeling dat de bewindvoerder niet in de positie van weigerambtenaar moet komen? Dat zou dan in de toelichting kunnen worden vermeld.

Artikel 5, lid 1 van het Besluit: De Raad kan ermee instemmen dat een minimale opleiding wordt vereist voor de drie beschermingsfuncties. Omdat de praktijk echter leert dat voor benoeming als professional zich telkens weer nieuwe personen melden die de meest uiteenlopende vooropleidingen en werkervaringen hebben, valt het naar de mening van de Raad te overwegen om dit artikellid aan te vullen met de bevoegdheid van de kantonrechter om - indien vooropleiding en werkervaring daartoe aanleiding geven - de voorwaarde te stellen dat de kandidaat curator pas benoembaar is na het met voldoende resultaat doorlopen van een stage bij een door de kandidaat met instemming van de kantonrechter uitgekozen professionele curator. De stageverklaring wordt dan afgegeven door deze curator.

Artikel 6, lid 2, eerste zin van het Besluit: Hier is bepaald dat de bewindvoerder *in ieder geval op de werkdagen* bereikbaar moet zijn. Omdat e-mailadressen 24 uur per dag en zeven dagen per week bereikbaar zijn, lijken de vetgedrukte woorden te verplichten tot telefonische bereikbaarheid of het openhouden van een balie gedurende werkdagen. Voor niet al te grote kantoren - en dat zijn er zeer vele - lijkt dat een te zware eis. Uit de praktijk is bekend dat de cliënten het liefst bellen met hun bewindvoerder. Als zij een voicemail moeten inspreken, verwachten zij vaak binnen enkele uren tot hooguit de volgende dag te worden teruggebeld. Als afwijzend op een verzoek om extra geld wordt gereageerd, belt een deel van de cliëntèle diezelfde dag of de volgende dagen nog herhaalde malen met steeds hetzelfde verzoek. Dit blijkt met regelmaat uit de behandeling van klachten over de bereikbaarheid van bewindvoerders. Tegen deze achtergrond plegen kantonrechters ermee in te stemmen dat bewindvoerders telefonische gesprekken houden op één of meer dagen per week. Daarom stelt de Raad het op prijs dat in de toelichting op artikel 11 van het Besluit wordt aangegeven dat aan de bereikbaarheidseis kan worden voldaan door een combinatie van doorlopende bereikbaarheid per e-mail en het hebben van een voicemailbox en een of meer telefonische gesprekken per week. Het aantal gesprekken en de lengte ervan behoort in een redelijke verhouding te staan tot de omvang van het bewindvoerderkantoor.

Artikel 9, lid 2, sub c van het Besluit: De bepaling zelf en de daarbij gegeven toelichting (NvT, pagina 11) lijken niet geheel overeen te stemmen. De omschrijving “waarborgen voor ... de juistheid van de financiële rechten en verplichtingen van de onder curatele gestelden” in dit artikel lijkt veel ruimer dan alleen de vastlegging en interne verantwoording van de financiële rechten en verplichtingen die in de NvT wordt genoemd. Onder de waarborgen zijn immers ook juridische titels van aanspraken (contracten, testamenten, etc.) te verstaan. Het verdient aanbeveling om de tekst van het Besluit met de toelichting in overeenstemming te brengen.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 5 van 9

Artikel 9 lid 4 van het Besluit: In de praktijk wordt genoeg genomen met een zogenaamd vierogensysteem bij betalingen. De tekst van deze bepaling lijkt een zesogensysteem te eisen. Als dat de bedoeling is, zou voor de kleinere kantoren een uitzondering dienen te worden gemaakt.

Voorkoming van ongewenste belangenvermenging

De Raad heeft in zijn eerdergenoemde advies van 8 april 2010 gewezen op het ontbreken van bepalingen ter voorkoming van ongewenste belangenvermenging bij curatoren, bewindvoerders en mentoren. Als voorbeelden werden genoemd de tegengestelde belangen die een bewindvoerder in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp) en een beschermingsbewindvoerder hebben te behartigen en de vermenging van de opdrachtgevers- en de opdrachtnemersrol in het geval een zorgverlener tevens beschermingsbewindvoerder is.

Artikel 4 van het Besluit bevat zonder meer een nuttige opsomming van ongewenste situaties, maar ziet niet specifiek op de door de Raad bedoelde belangenvermenging. In dat verband is echter het voorgestelde artikel 1:383, lid 6 van het Burgerlijk Wetboek (het "BW") van belang, waarin is bepaald dat de door de Raad genoemde functionarissen, alsmede de zorgverlener, niet tot curator kunnen worden benoemd, tenzij het belang van curandus met de benoeming wordt gediend. In de Memorie van Toelichting (Artikelsgewijs, artikel I, onderdeel E, ad "Het nieuwe zesde lid...") wordt uiteengezet dat in dat laatste geval speciaal wordt gedacht aan een familielid dat het volle vertrouwen heeft van de curandus en tevens werkzaam is bij de zorginstelling. De Raad acht dit voorbeeld duidelijk, maar niet juist. Ook een dergelijk familielid kan namelijk verstrikt raken tussen de - gerechtvaardigde - wensen van curandus en de loyaliteit aan het vastgestelde beleid van de zorginstelling dat deze in haar hoedanigheid van werkgever - terecht - vergt van haar medewerkers, waardoor de wensen van rechthebbende niet kunnen worden ingewilligd. Deze curator/medewerker komt dan in een tweestrijd tussen de belangen van curandus en die van zijn werkgever.

Het lijkt verstandig om de combinatie van bijvoorbeeld verzorging en curatorschap strikt te beperken tot zelf verzorgende familieleden. Tevens zou in de toelichting kunnen worden benadrukt dat de wetsbepaling een uitdrukkelijke motivering door de benoemende kantonrechter verwacht. De wettekst luidt immers (dat) "het belang van de onder curatele gestelde met de benoeming wordt gediend". In die motivering kan dan tevens een verband worden gelegd met voorwaarden die de kantonrechter in de benoemingsbeschikking heeft opgenomen om ongewenste situaties te voorkomen.

Toetsing van de kwaliteitseisen

Het ontbreken van toetsbare elementen

Sluitstuk van het voorgestelde stelsel van kwaliteitseisen is de toetsing van de praktijk van de curator door de eigen accountant van de curator en - indien de kantonrechter er een heeft benoemd - een deskundige (artikelen 12 en 13 van het Besluit). De deskundige heeft tot taak om de eisen gesteld in de artikelen 3 tot en met 8 van het Besluit te toetsen. De artikelen 3 tot en met 5 betreffen eisen gesteld aan de persoon van de curator zelf, dan wel aan zijn medewerker die zelfstandig (een deel van) de kerntaak van de curator uitvoert. In het kader van deze vraag gaat het dan om beslissingen omtrent de behandeling, verzorging, verpleging of begeleiding, of deze activiteiten zelf.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012

pagina 6 van 9

De toelichting op artikel 5 van het Besluit maakt gewag van de uiteenlopende terreinen waarop de curator een minimale kennis moet hebben. Controle door accountants of deskundigen zou alleen mogelijk zijn, indien een lijst zou worden opgesteld van de opleidingen waar deze kennis op adequate wijze wordt bijgebracht. Volgens de toelichting ontbreekt echter de noodzaak voor een dergelijke overheidsinmenging. Het is aan de kantonrechter om zich een oordeel te vormen in een individueel geval (NvT, onder artikel 5).

De Raad constateert dat de kantonrechter met lege handen staat. De opzet van de toetsing door financiële of andere experts is dat vanuit hun deskundigheid de kwaliteit van curatoren wordt beoordeeld, maar als dat door het ontbreken van toetsbare elementen niet in de praktijk te brengen is, moet de kantonrechter kennelijk maar naar bevind van zaken oordelen. De kans om een bruikbaar fundament voor kwaliteitsverbetering te leggen, wordt daarmee gemist. Dit kan op de lange duur verregaande - negatieve - invloed op de kwaliteit van de beschermingsmaatregelen curatele en mentorschap hebben.

Hoewel de Raad begrip heeft voor de problemen die het opzetten van een toetsbaar kwaliteitssysteem genereert, kan de Raad echter geen genoegen nemen met een constructie waarin de kantonrechter zonder deugdelijke bewerktuiging met deze belangrijke taak wordt belast.

Een praktische oplossing moet denkbaar zijn. Zo zouden er bijvoorbeeld aan de vooropleiding meer specifieke eisen kunnen worden gesteld dan het voorgestelde artikel 5, lid 1 van het Besluit thans noemt. Met name kan worden gedacht aan het noemen van een of meer relevante opleidingsrichtingen, zodat uitgesloten is dat een persoon met MBO4 in de autotechniek zonder meer benoembaar is als mentor. Daarnaast is denkbaar dat op initiatief van de Minister van Veiligheid en Justitie een multidisciplinaire adviescommissie wordt ingesteld, die tot taak heeft om individuele kantonrechters en het Landelijk Overleg Voorzitters van Civiele en Kantonsectoren (het LOVCK) desgevraagd advies te geven op vragen met betrekking tot de opleidingen en vaardigheden vereist voor het goed uitoefenen van de functies van curator en mentor. De samenstelling van een dergelijke adviescommissie zou breed moeten zijn: kennis op de gebieden van maatschappelijk werk, volksgezondheid, psychologie, stervensbegeleiding en de wettelijke regeling van curatele en mentorschap zouden naar de mening van de Raad daarin vertegenwoordigd behoren te zijn.

Wellicht zou het de voorkeur verdienen als - met name voor de toetsing van de kwaliteitseisen bij mentoren - het ontstaan van een onafhankelijke auditororganisatie (binnen of buiten de rechterlijke macht) van overheidswege zou worden bevorderd.

De Raad beperkt zich tot de aanduiding van deze mogelijke oplossingsrichtingen zonder andere richtingen te willen uitsluiten.

De benoeming van de accountant

Indien geen deskundige is benoemd, dient een accountant alle kwaliteitseisen te toetsen, ook die opgenomen in de artikelen 9 en 10 van het Besluit (artikel 13, lid 1 van het Besluit).

In de toelichting op artikel 12 wordt gesteld dat de kantonrechter weliswaar de deskundige benoemt, maar dat de curator opdrachtgever voor het deskundigenbericht is. De accountant wordt niet door de kantonrechter benoemd, maar krijgt zonder meer opdracht van de curator.

Hierover merkt de Raad op dat de controle op de naleving van de kwaliteitseisen door de eigen accountant - althans een door de curator zelf benoemde accountant (artikel 13, lid 1 van het Besluit) - niet de waarborgen biedt van een onafhankelijk accountant.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 7 van 9

Doorgaans hebben accountants langjarige relaties met hun cliënten en hebben zij uit het oogpunt van continuïteit van hun eigen bedrijf belang bij de voortzetting van de relatie. Tegen die achtergrond kan de accountant die over de bedrijfsvoering van zijn cliënt wordt gevraagd een kritisch rapport te schrijven dat mogelijk kan leiden tot beëindiging van het bedrijf, in een belangenconflict komen. Met andere woorden: de mogelijkheid is niet uitgesloten dat dit systeem te welwillende verklaringen oplevert. Te vrezen is daarom dat met dit regiem geen wal wordt opgeworpen tegen het soort incidenten dat in het verleden veel negatieve aandacht in de media voor het toezicht van de kantonrechter heeft veroorzaakt.

De Raad bepleit daarom met kracht dat ook de accountant die de controle moet uitvoeren door de kantonrechter wordt benoemd op gelijke wijze als voor de deskundige is voorzien. De accountant wordt voor drie jaar benoemd en kan voor de controle van meerdere curatoren worden benoemd. Dat biedt een betere waarborg voor zijn onafhankelijkheid van de curatoren en draagt bij aan een grotere rechtseenheid doordat hij dezelfde waarderingsmaatstaven zal hanteren in de gevallen waarin interpretatie van een kwaliteitseis aan de orde is. Aldus wordt het kwaliteitssysteem gebaseerd op rapporten van controleurs, die geen banden hebben met de curatoren die zij controleren. Voor de kantonrechter is het toezicht daardoor eenvoudiger uitvoerbaar.

De Raad beseft dat toetsing door externe accountants en andere deskundigen een belangrijke kostenpost bij curatele en mentorschap vormt, maar constateert tevens dat de effectiviteit van deze beschermingsmaatregelen staat of valt met het vertrouwen dat de rechthebbende en de samenleving in de curatoren en mentoren hebben.

Als toetsing van de kwaliteitseisen door externe experts ontbreekt, kan de kantonrechter niet effectief toezicht houden.

Dit bezwaar verdwijnt indien wordt bepaald dat de kantonrechter opdracht voor de toetsing door de accountant geeft en dat rapport aan hem wordt uitgebracht. De bekostiging zou kunnen verlopen zoals is voorgesteld, met dien verstande dat de declaraties van de accountant rechtstreeks opeisbaar zijn bij de curator of mentor, pas nadat de kantonrechter het rapport heeft goedgekeurd.

De voorgestelde regeling ten aanzien van deskundigen geeft op dit punt betere waarborgen voor een onafhankelijke toetsing. De kantonrechter kan immers aan de voorgestelde deskundige om diploma's en een *curriculum vitae* vragen en als deze hem niet genoegzaam voorkomen, afwijzend beslissen. Daarnaast kan hij dezelfde deskundige(n) in meerdere gevallen benoemen.

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012

pagina 8 van 9

Onafhankelijkheid van belangenorganisaties

Ten slotte merkt de Raad op dat het voorgestelde systeem onafhankelijk van belangenorganisaties in het veld werkt. Daar kan de Raad mee instemmen.

De afgelopen tijd zijn - naast de Brancheorganisatie Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) (voorheen de enige brancheorganisatie) - verschillende nieuwe belangenorganisaties ontstaan, die zich in het voetspoor van de BPBI ook met het formuleren van kwaliteitsbeleid hebben beziggehouden. Verschillende nieuwe organisaties hebben ieder hun eigen kwaliteitsdocumenten ter beoordeling aan het LOVCK aangeboden. Daarbij bleek in de eerste plaats van hun goede intenties, maar tegelijkertijd bleek het ondoenlijk om aan de hand van de overgelegde reglementen en statuten vast te stellen of het door elk van de organisaties beoogde kwaliteitsniveau gelijk, hoger of lager was dan dat van de BPBI. Door deze ervaring is het inzicht verkregen dat vergelijking van verschillende kwaliteitssystemen voor een licht toegeruste toezichthouder als de kantonrechter, een onbegaanbare weg is.

Werklast

Het Besluit heeft geen noemenswaardige werklastgevolgen voor de Rechtspraak.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Besluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Besluit, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

mr. J.C. van Dijk
Lid Raad voor de Rechtspraak

de Rechtspraak

datum 29 februari 2012
pagina 9 van 9

BIJLAGE 1: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

De Raad heeft de volgende wetstechnische en redactionele opmerkingen.

Artikel 8 van het Besluit

Artikel 8 van het Besluit schrijft voor dat per cliënt een dossier wordt gevormd. De inhoud van het dossier wordt op pagina 8 van de NvT aangegeven.

De Raad merkt op dat de in de NvT opgesomde documenten in elk geval in het dossier thuishoren. Daarnaast kan echter ook worden gedacht aan eigendomsbewijzen van registergoederen en appartementsrechten, overzichten van de effectenportefeuille, polissen van kapitaalverzekeringen, bewijzen van deelgenootschap in onverdeelde boedels (o.a. nalatenschappen), indicatiestellingen, zorgplannen, het levenstestament en besluiten waarbij financiële tegemoetkomingen zijn toe- of afgewezen.

Om iedere mogelijke twijfel over de inhoud van het dossier weg te nemen verdient het naar de mening van de Raad aanbeveling om in de tekst van het Besluit zelf toe te voegen: “Hieronder zijn begrepen alle schriftelijke en elektronische documenten waaruit de zakelijke rechten en financiële belangen van rechthebbende in binnen- en buitenland kunnen blijken, alsmede zijn fysieke of psychische status, zijn zorgbehoefte en de afspraken voor zorgverlening.”.

Artikel 14, lid 1 van het Besluit

Deze bepaling wijst de kantonrechter aan bij wie de curator de verklaring moet indienen van de accountant of andere deskundige, die heeft onderzocht of hij aan de gestelde kwaliteitseisen voldoet. Nu daarin slechts gerefereerd wordt naar het arrondissement waar de curator *woonplaats* heeft (en niet tevens: *is gevestigd*) wekt artikel 14, lid 1 van het Besluit de indruk dat het niet van toepassing is op de rechtspersoon.

Gelet op de strekking van de eisen - het waarborgen van de kwaliteit van de uitvoering van de curatele - spreekt het vanzelf dat organisaties op dezelfde wijze als natuurlijke personen op deze wijze behoren aan te tonen dat zij aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen. Om een en ander boven alle twijfel te verheffen, zou de bepaling kunnen worden aangevuld (na de huidige tekst van artikel 14, lid 1) met: “of statutair is gevestigd”. Aangezien niet uitgesloten is dat een grotere organisatie meerdere vestigingen in het land heeft, verdient het naar het oordeel van de Raad de voorkeur om voor één daarvan te kiezen. Dan hoeft slechts één kantonrechter de verklaring te beoordelen, hetgeen bijdraagt aan een grotere rechtseenheid.

Wenselijke aanvulling van het Besluit

Artikel 1:383, lid 5 (nieuw) BW noemt als eis voor benoembaarheid tot curator onder meer dat de kandidaat niet in staat van faillissement mag verkeren. Met deze situatie is in dit verband op één lijn te stellen de omstandigheid dat zijn solvabiliteit onder het getal 1 is gedaald (dat wil zeggen dat de schulden groter zijn dan het eigen vermogen). De betrokkene wordt dan technisch failliet genoemd. De Raad acht het wenselijk om de eis dat de solvabiliteit boven 1 dient te zijn, uitdrukkelijk in het Besluit op te nemen. Daarmee wordt boven alle twijfel verheven dat onvoldoende solvabiliteit een grond voor ontslag is. Thematisch kan een dergelijke eis wellicht het beste in artikel 9 of artikel 10 van het Besluit worden opgenomen.